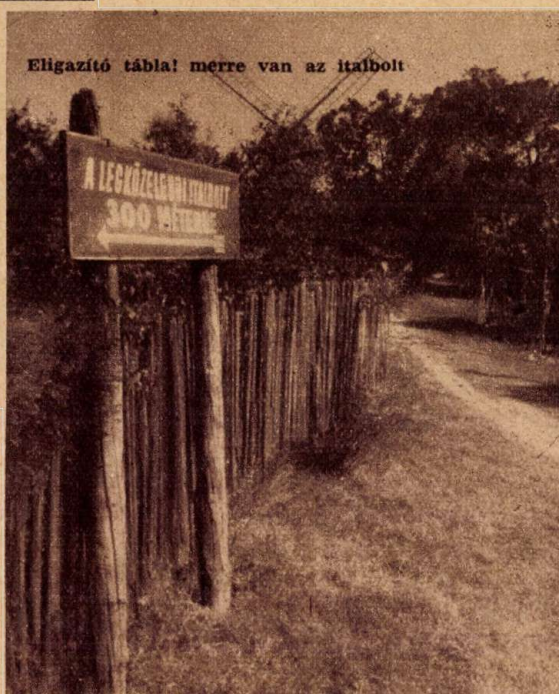
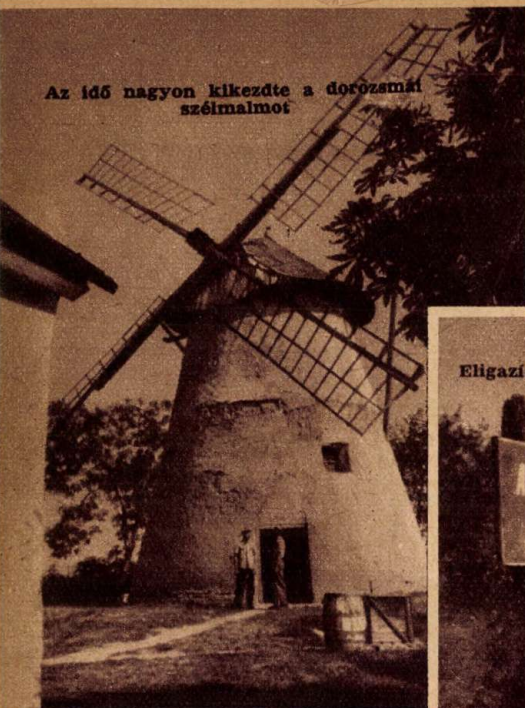

Az idő nagyon kikezdte a dorozsmai szélmalmot

ÁLL A MALOM, áll a vitorlája

Eligazító tábla! merre van az italtolt

Hazánk kiveszőfélben levő ritkaságai közé tartoznak a szélmalmok. A legismertebb és talán a legrégibb ilyen szélmalom Kiskundorozsmán áll, aránylag még jó állapotban. Vályogfalán levő hatalmas lapátai messze ellátzanak. Forgatható tetejét még ma is szélirányba fordítja és ezzel óvja a pusztulástól egyik tulajdonosa, Faragó Béla.

Bent a malomban csak a szű percegése hallatszik. A fából készült fogaskereknek nyugalomba vonultak.

A malom történetéről, jelenéről és jövőjéről beszélgettünk Faragó Bélaival.

— A malom kb. 140 évvel ezelőtt épült. Édesapám 1900-ban vásárolta meg és 1949-ben bekövetkezett haláláig üzemeltette.

1949 óta a malom Faragó Béla és kilenc társa tulajdona, aki itt lakik a malom szomszédságában. Itt a háza, kertje.

— Mi a malom további sorsa? — tettük fel a kérdést.

— 1949 óta áll a malom. Miután nem használták, nem is fordították rá gondot. Tapasztott falait gyorsan kikezdte a szél, az eső és csak a Műemlékfelügyelőség és a helyi tanács idejében érkezett segítségével sikerült a teljes pusztulástól megmen-teni. Természetesen a felújítás csak a legszükségesebbekre szorítkozott.

Azóta eltelt két esztendő és a malom falain ismét erősen látható az idő viszontagsága. Fából készült „gépi” berendezésében újlátszik a szű fog győzedelmeskedni.

— Műemlék-e a dorozsmai szélmalom?

Nem tudom — mondta Faragó Béla. A Műemlékfelügyelőség szerint „félhivatalosan” igen, szerintem azonban nem, mert ha az lenne, gondoskodnának rendszeres karbantartásáról.

— Milyen a malom látogatottsága?

— Nagyon sok turista keresi fel e helyet és igazán nagy érdeklődéssel szemlélik kívül is, belül is. Sajnos én nem tudok mindenki fel foglalkozni, kérdéseikre választ adni, hisz nekem is dolgoznom kell. Így számomra e nagy érdeklődés bizony terhes. Nem beszélve olyan csoportokról, melyek éjszaka kívánják megtekinteni a malmot. Vannak köztük persze ittassak is, kikkel nagyon nehezen boldogulok.

Nem vitás, hogy a dorozsmai szélmalom műemlék, és „hivatalosan” is azzá kell nyilvánítani. Faragó Béla-nak adjanak a községben máshol házat és kertet, a jelenlegi Faragó házat pedig át kellene alakítani büfévé.

De nemcsak Dorozsmán „áll a malom”. A Szeged—Orosháza műút mellett még két szélmalom hívja fel az országjáró turista figyelmét. Az egyik a Kút völgyi szanatórium mellett, a másik Székkutas határában áll. E két malom már újabb keletű, hisz falai téglából készültek. Lapátok nélküli csonka testük, lyukas tetejük láttán szomorúan halad el mellettük az a vándor, aki tudja, hogy Európa számos államában történt már intézkedés hasonló tájjellegű, művelődéstörténeti emlékek megóvására.

„HÓFEHÉRKE ÉS A HÉT TÖRPE” az abaligeti cseppkőbarlangban

A Mecsek egyik festői völgyében terül el Baranya megye egyik nevezetessége, Abaliget. Hegyek veszik körül, melyeken dús erdők települtek. Kedvelt kirándulóhellyé a

cseppkőbarlang és a két éve létesített szép környezetű tó tette.

Ide szervezett brigádunk hétvégi kirándulást. Bakonya felől, megszámlálhatatlan kanyaron át közelítettük meg a célt. Idegenvezetőnk elmondta a barlang adatait: hőmérséklete 12,4 C°, páratartalma majdnem telített penicillingombákkal és különféle mikrobákkal, amelyek különösen az asztmás betegek gyógyulását segítik elő. A cseppkőfiguráknak különböző elnevezéseket

adtak: Teknősbéka, Elefánt, Pálma, Hófehérke és a hét törpe stb.

A barlang egész hosszában végigkísér egy kis patak, melynek a mitológiai „Stix” nevet adták. Egyébként ez a patak táplálja a barlang előtti tavat is.

Végig betonozott járda van a barlangban. Világítása is tűrhető. Aki Aggteleken járt, önkéntelenül összehasonlítja a kettőt. Megállapítható, hogy az abaligeti barlang sokkal fiatalabb, ezért kezdetlegesebbek a cseppkőképződmények. Tudvalevő, hogy a cseppkővek nagyon lassan fejlődnek. Mintegy kétszáz év kell ahhoz, hogy a cseppkő 1 centimétert nőjön.

Igen kellemes és tanulságos kirándulást tettünk.

Páger János,
a VERESZ dolgozója

